

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
opštine Istočni Drvar
za period 01.01-31.12.2016. godine**

Broj: RV057-17

Banja Luka, 14.11.2017. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI	6
IV	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke.....	8
	5. Priprema i donošenje budžeta	9
	6. Finansijski izvještaji	10
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	10
	6.1.1. Prihodi i primici.....	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci	11
	6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit).....	13
	6.2. Bilans uspjeha	13
	6.2.1. Prihodi.....	13
	6.2.2. Rashodi.....	13
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	14
	6.3. Bilans stanja.....	14
	6.3.1. Aktiva.....	14
	6.3.2. Pasiva.....	18
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	18
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	19
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	19
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	19
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	19

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja opštine Istočni Drvar koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2016. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj Opštine Istočni Drvar istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12. 2016. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Zbog pogrešno primijenjenih računovodstvenih politika rashodi za tekuće održavanje su precijenjeni, a vrijednost postrojenja i opreme je potcijenjena za iznos od 5.434 KM.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja:

Zbog neevidentiranja faktura za usluge mobilne telefonije koje su ispostavljene na Opštinu, rashodi za usluge korišćenja mobilnog telefona su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 10.482 KM. Po istom osnovu, u finansijskim izvještajima Opštine za 2016. godinu nisu iskazane ni obaveze po osnovu korišćenja roba i usluga. S obzirom da se najznačajniji dio ovih rashoda odnosi na ličnu potrošnju koja se refundira od zaposlenih u Opštinskoj upravi i odbornika Skupštine opštine, potraživanja od zaposlenih, po osnovu korišćenja mobilnih telefona i ostali neporeski prihodi su takođe potcijenjeni u istom iznosu.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja:

Dugoročno razgraničeni prihodi su precijenjeni za iznos od 52.232 KM, dok je potcijenjen finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 33.624 KM i prihodi obračunskog karaktera za iznos od 18.608 KM.

Zbog pogrešno primijenjenih računovodstvenih politika vrijednost neproizvedene stalne imovine (zemljišta) je precijenjena za iznos od 86.097 KM, a potcijenjena je vrijednost

ostale nematerijalne proizvedene imovine u iznosu od 72.839 KM i finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 13.258 KM.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.5. i 6.7. izvještaja:

Opština nije izvršila procjenu nastavka i stalnosti poslovanja i nije u Napomenama uz Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj dala obrazloženja vezana za stalnost poslovanja, kako je definisano MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15(c) i 38.

Napomene uz Konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Istočni Drvar dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, niti člana 57. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, odnosno ne upućuju na povezane informacije prezentovane u Konsolidovanim finansijskim izvještajima, te neophodne opšte podatke o Opštini, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevareom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 14.11.2017. godine

V.d. glavnog revizora

Jovo Radukić s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja opštine Istočni Drvar za 2016. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u Konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Istočni Drvar za 2016. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:

Skupština opštine Istočni Drvar nije donijela Plan kapitalnih ulaganja i Plan korišćenja javnih površina za 2016. godinu, što nije u skladu sa članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja:

Na dan 31.12.2016. godine nije izvršeno usaglašavanje pomoćne evidencije stalnih sredstava sa evidencijom Glavne knjige Opštine, što nije u skladu sa članom 27. stav (3) Zakona o trezoru.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Istočni Drvar obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Istočni Drvar.

Banja Luka, 14.11.2017. godine

V.d. glavnog revizora

Jovo Radukić s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4. stav (1) tačke 1) i 2), članom 15. stav (3) i članom 20. stav (1) tačke 2), 3) i 4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) iskažu rashodi i obaveze za usluge korišćenja mobilnog telefona, kao i potraživanja od zaposlenih u Opštinskoj upravi i odbornika Skupštine opštine, odnosno ostali neporeski prihodi;
- 3) utvrdi osnov za evidentiranje ostalih kratkoročnih potraživanja koja se odnose na dati avans;
- 4) izvrši usaglašavanje pomoćne evidencije nefinansijske imovine u stalnim sredstvima sa Glavnom knjigom opštine, da se obezbijedi adekvatna pomoćna evidencija stalne imovine i da se evidentiranje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa adekvatnim ekonomskim klasifikacijama;
- 5) ustupljena pokretna vojna imovina pravnim i fizičkim licima popiše, da se potpišu zapisnici o primopredaji iste i da se izvrši procjena i evidentiranje ustupljene pokretne vojne imovine koja nije priznata u evidencija Opštine;
- 6) evidentiranje promjena na finansijskom rezultatu ranijih godina i finansijskom rezultatu tekuće godine uskladi sa članom 88, a evidentiranje poslovnih događaja u vanbilansnoj evidenciji uskladi sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 7) u Napomenama uz Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj daju obrazloženja vezano za stalnost poslovanja, u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38 i objelodanjuju informacije u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) nabavka roba, radova i usluga u potpunosti vrši u skladu sa članovima 74. stav (1), 75. stavovi (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama i članom 9. stav (3) Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“;
- 2) za godišnji Plan utroška namjenskih sredstava po osnovu naknade za korišćenje šuma obezbijedi saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske u skladu sa članom 89. Stav (8) Zakon o šumama;
- 3) obračun naknada plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, zbog bolesti ili povrede koja se ne smatra povredom na radu u Opštini uskladi sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 12.01.2015. godine.

Preporučujemo Skupštini opštine da obezbijedi da se:

- 1) donesu Plan kapitalnih ulaganja i Plan korišćenja javnih površina u skladu sa članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi.

KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru u Republici Srpskoj;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o socijalnoj zaštiti;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o utvrđivanju prenosa prava raspolaganja imovinom na jedinice lokalne samouprave;
- Zakon o zaštiti od požara;
- Zakon o vodama;
- Zakon o šumama;
- Zakon o uređenju prostora i građenju;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak građana;
- Zakon o posebnom doprinosu za solidarnost;
- Pravilnik o uslovima, načinu obavještanja, obračunavanju i uplati doprinosa;
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u opštinskoj administrativnoj službi opštine Istočni Drvar;
- Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- Odluka o izvršenju budžeta opštine Istočni Drvar za 2016. g.

IV IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Istočni Drvar je teritorijalna jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: Opština) koja obuhvata površinu od 84 km² i čine je tri naseljena mjesta (Potoci, Uvala i Srnetica). Smještena je u pograničnom dijelu sa Federacijom Bosne i Hercegovine, koju razdvaja međuentiteska linija i čini 8% predratne teritorije Opštine Drvar. Na teritoriji Opštine živi oko 169 stanovnika. Odlukom Vlade Republike Srpske od 23.09.2015. g. o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave za 2016. g. Opština je svrstana u kategoriju izrazito nerazvijenih jedinica lokalne samouprave.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Statutom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 101/04, 42/05, 118/05, 98/13 i 97/16) i drugim važećim propisima, kojima su definisana područja odgovornosti, nadležnosti organa i načina finansiranja.

Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik. Skupština opštine je organ odlučivanja, a načelnik zastupa i predstavlja Opštinu i nosilac je izvršne vlasti.

Konstitutivna sjednica novog saziva Skupštine opštine Istočni Drvar održana je dana 16.11.2016. g. na kojoj je izvršena verifikacija mandata odbornicima, izvršen izbor predsjednika i podpredsjednika Skupštine opštine, izabrana su stalna radna tijela Skupštine opštine, kao i vršilac dužnosti sekretara Skupštine opštine.

Na osnovu Uvjerjenja Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine od 01.11.2016. g. izabran je Načelnik opštine Istočni Drvar.

Sredstva za rad Opštine u 2016. g. su obezbijeđena iz: poreskih i neporeskih prihoda i transfera jedinicama lokalne samouprave.

Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji Opštine za 2016. g.

Na dostavljeni nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je izvršila reviziju finansijskih izvještaja Opštine za 2012. g. i sačinila izvještaj u kojem je dato četrnaest preporuka za načelnika Opštine, jedna preporuka za Skupštinu opštine i dvije preporuka za lica odgovorna za izradu finansijskih izvještaja.

U toku 2015. g. Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je provjeru statusa datih preporuka po revizorskom izvještaju Opštine za 2012. g. i dala negativan zaključak, jer nije stekla uvjerenje da su date preporuke provedene.

Revizorski tim je u toku provođenja postupka revizije vršio provjeru otklanjanja nepravilnosti po osnovu datih preporuka, koje nisu provedene u prethodnom periodu.

Od 14 preporuka koje su date Načelniku opštine, nakon provjere statusa preporuka, pet je provedeno, četiri djelimično provedene, dok pet preporuka nije provedeno. Preporuka koja je data Skupštini opštine je djelimično provedena, dok od dvije preporuke koje su date licima odgovornim za sastavljanje finansijskih izvještaja, jedna je provedena, a druga nije.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pretpostavke za funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine su uglavnom definisane postojećim internim aktima. Odlukom o osnivanju i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Opštinskoj administrativnoj službi Opštine Istočni Drvar, definisana je organizaciona struktura administrativne službe, broj izvršilaca potrebnih za izvršavanje poslova i uslovi za njihovo obavljanje, način rukovođenja, odgovornost zaposlenih, javnost rada i druga pitanja značajna za rad Opštinske administrativne službe. Prema navedenom pravilniku u Opštini je sistematizovano 15 radnih mjesta sa 15 izvršilaca. Na dan 31.12.2016. g. bilo je zaposleno 14 izvršilaca (dva imenovana lica, devet državnih službenika i tri namještenika).

Opština je na dan 31.12.2016. g. izvršila redovan godišnji popis imovine i obaveza i isti u potpunosti nije usklađen sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16) (u daljem tekstu: Pravilnik o popisu), a odstupanja se ogledaju u sljedećem:

- nije vršeno usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i povjeriocima što nije u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kao jedna od pripremnih radnji za obavljanje popisa, što nije u skladu sa članom 15. stav (3) Pravilnika o popisu;
- popisna komisija nije izvršila popis vlastite imovine (pokretna vojna imovina) koja se nalazi kod drugih pravnih i fizičkih lica, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 1) Pravilnika o popisu;
- primljene garancije nisu bile predmet popisa na dan 31.12.2016. g, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 2) Pravilnika o popisu (i iste nisu evidentirane u vanbilansnoj evidenciji Opštine);
- Izvještaj o popisu imovine i sredstava, Izvještaj o popisu gotovine i ekvivalenta gotovine i Izvještaj o popisu obaveza i potraživanja na dan 31.12.2016. g. ne sadrže: podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, kao i o radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, kao i pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 2), 3) i 4) Pravilnika o popisu.

U Opštini su utvrđena odstupanja u primjeni Uredbe o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/10) koja se odnose na neobračunavanje troškova i nepodnošenje pisanog izvještaja o obavljenom službenom putovanju.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se popis imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4. stav (1) tačke 1) i 2), članom 15. stav (3) i članom 20. stav (1) tačke 2), 3) i 4) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

4. Nabavke

Prema Planu javnih nabavki radova, roba i usluga za 2016. g. nabavke su planirane u ukupnoj vrijednosti od 404.350 KM (jedan otvoreni postupak vrijednosti 315.000 KM, dva konkurentska zahtjeva 52.000 KM, jedanaest direktnih sporazuma 34.950 KM i jedan postupak za neprioritetne usluge u skladu sa Aneksom II dio B Zakona o javnim nabavkama ukupne vrijednosti 2.400 KM).

Od planiranih 15 postupaka javnih nabavki u toku 2016. g. provedeno je trinaest postupaka, a dva su poništena.

Prema raspoloživim podacima u Opštini je u periodu 01.01-31.12.2016. g. okončano 13 postupka javne nabavke ukupne vrijednosti 371.999 KM bez PDV-a, dok su dva postupka poništena, što je 92% u odnosu na Plan javnih nabavki.

Vrijednost realizovanih ugovora po provedenim postupcima javnih nabavki iznosi 78.096 bez PDV-a, što je 20% u odnosu na Plan nabavki. Od provedenih postupaka javnih nabavki, devet nabavki je provedeno putem direktnog sporazuma (23.477 KM, dok su dva postupka koja su bila planirana poništena), dva konkurentna zahtjeva (21.197 KM), jedan otvoreni postupak (33.421 KM) i jedan postupak neprioritetnih usluga (trošak reprezentacije).

Pregledom realizovanih postupaka javnih nabavki u ukupnom iznosu od 335.674 KM bez PDV-a ili 83%, nisu utvrđena druga značajna odstupanja u primjeni Zakona o javnim nabavkama, osim što kod uzorkovanih postupaka nabavki koje su provedene putem direktnog sporazuma Ugovorni organ nije kreirao i dostavljao Izvještaj o provedenom postupku javne nabavke Agenciji za javne nabavke BiH, što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14) i članom 9. stav (3) Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“ („Službeni glasnik BiH“, broj: 90/14 i 53/15), nije vršio objavljivanje osnovnih elemenata ugovora na svojoj web stranici, kao i kod provedenog konkurentnog i otvorenog postupka Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, što nije u skladu sa članom 74. stav (1) i članom 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se nabavke roba, radova i usluga u potpunosti vrši u skladu sa članovima 74. stav (1), 75. stavovi (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama i članom 9. stav (3) Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine je dana 25.12.2015. g. donijela Odluku o usvajanju budžeta za 2016. g. u iznosu od 845.020 KM (poreski prihodi 193.020 KM, neporeski prihodi 612.000 KM i transferi 40.000 KM). Odlukom o izvršenju budžeta planirana sredstva budžeta su raspoređena na: rashode za lična primanja (293.100 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (191.818 KM), grantove (87.800 KM), doznake koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (15.000 KM), budžetsku rezervu (20.126 KM) i izdatke za nefinansijsku imovinu (237.176 KM).

Odlukama načelnika Opštine u toku 2016. g. provedene su dvije realokacije sredstava u okviru Administrativne službe opštine, u ukupnom iznosu od 60.286 KM. U toku 2016. g. nije bilo rebalansa budžeta Opštine Istočni Drvar.

Odlukom o realokaciji sredstava od 31.12.2016. g. izvršena je preraspodjela budžetskih sredstava u okviru budžetskog korisnika u iznosu od 10.385 KM sa bruto plata na tekuće rashode po osnovu korišćenja roba i usluga. Članom 10. Odluke o izvršenju budžeta opštine Istočni Drvar za 2016. g. nije definisano ograničenje za preraspodjelu sredstava sa troškova ličnih primanja na materijalne troškove.

Budžet je pripremljen i donesen prema jedinstvenoj ekonomskoj budžetskoj klasifikaciji, shodno članu 15. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog

plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/10).

6. Finansijski izvještaji

Opština je u skladu sa članom 60. stav (3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 16/11 i 126/11) sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj za 2016. g.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

U obrascu Periodičnog izvještaja o izvršenju budžeta za period 01.01-31.12.2016. g. iskazani su budžetski prihodi i primici u iznosu od 680.305 KM i budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 766.888 KM i iskazan je nepokriveni deficit tekućeg perioda u iznosu od 86.583 KM, što znači da su stvorene obaveze za namjene za koje prethodno nisu obezbijeđena raspoloživa sredstva, što nije u skladu sa članom 40. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

6.1.1. Prihodi i primici

Budžetski prihodi Opštine su iskazani u iznosu od 680.305 KM, što je za 19% niže u odnosu na planirane budžetom.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 195.367 KM, a najznačajniji su prihodi od indirektnih poreza koji su iskazani u iznosu od 171.292 KM, što je za 8% više u odnosu na planirane budžetom.

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 430.198 KM ili za 30% niže u odnosu na planirane budžetom. Najznačajniji neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 422.890 KM (98% ostvarenih neporeskih prihoda) i u cjelosti se odnose na naknade za korišćenje šume i šumskog zemljišta u svojini Republike koju korisnik plaća za razvoj nerazvijenih dijelova opštine sa koje potiču prodati sortimenti u iznosu od 10% finansijskih sredstava ostvarenih prodajom šumskih drvnih sortimenata, u skladu sa članom 89. Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 75/08 i 60/13). Ostali neporeski prihodi potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 10.482 KM (obrazloženo pod tačkom 6.1.2. izvještaja).

Skupština opštine donijela je godišnji Plan utroška namjenskih sredstava za 2016. g. u ukupnom iznosu od 515.000 KM. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske nije dalo saglasnost na predloženi Plan zbog nedostavljanja prateće finansijsko – tehnička dokumentacije, što nije u skladu sa članom 89. stav (8) Zakona o šumama.

Skupština opštine nije donijela Plan kapitalnih ulaganja i Plan korišćenja javnih površina za 2016. g, što nije u skladu sa članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi.

Transferi između budžetskih jedinica su iskazani u ukupnom iznosu od 56.940 KM, od čega je iznos od 54.740 KM iskazan na fondu 01 (37% više u odnosu na planirano budžetom) i 2.200 KM na fondu 03. Iskazani transferi na fondu 01 u iznosu od 52.600 KM se odnose na transfere jedinicama lokalne samouprave za podršku budžetu Opštine doznačenim od strane Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske po osnovu Odluka o isplati akontacije finansijskih sredstava nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave, a u iznosu od 2.140 KM se odnose na transfere u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti doznačenim od strane Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za korisnike stalne novčane pomoći ili

ododatka za pomoć drugog lica. Transferi na fondu 03 u iznosu od 2.200 KM odnose se na transfer doznačen od strane Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za sprovođenje referenduma na dan 25.09.2016. g.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **za godišnji Plan utroška namjenskih sredstava po osnovu naknade za korišćenje šuma obezbijedi saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske;**

Preporučujemo Skupštini opštine da obezbijedi da se:

- **donese Plan kapitalnih ulaganja i Plan korišćenja javnih površina u skladu sa članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi.**

6.1.2. Rashodi i izdaci

Budžetski rashodi Opštine su iskazani u ukupnom iznosu od 542.969 KM, što je za 11% niže u odnosu na planirane budžetom.

Rashodi za lična primanja su iskazani u iznosu od 262.598 KM, odnose se na rashode za bruto plate u iznosu od 200.975 KM i rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih u iznosu od 61.623 KM.

Rashodi za platu za vrijeme bolovanja do 30 dana su iskazani u iznosu od 1.564 KM. Obračun naknada plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, zbog bolesti ili povrede koja se ne smatra povredom na radu, u Opštini je vršen u visini 90% neto plate, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 12.01.2015. g, kojim je definisano da svi budžetski korisnici obračun naknade plate zaposlenih za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, zbog bolesti ili povrede koja se ne smatra povredom na radu, obračunavaju u visini od 70% neto plate koju bi zaposleni ostvario da je bio na radu.

Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi je usklađen sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/07), ali je isti potrebno uskladiti sa izmijenjenom zakonskom regulativom, koja se odnosi na: Zakon o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16), Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16), Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16), kao i na novi Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/17).

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se obračun naknada plata za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, zbog bolesti ili povrede koja se ne smatra povredom na radu u Opštini uskladi sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 12.01.2015. godine.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga su iskazani u iznosu od 196.972 KM, od čega se iznos od 194.772 KM odnosi na fond 01 što je za 2% više u odnosu na planirano budžetom i 2.200 KM na fond 03. Odnose se na rashode: po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (16.468 KM), režijskog materijala (3.429 KM), tekućeg održavanja (14.726 KM), putovanja i smještaja (21.197 KM), stručnih usluga (10.281 KM), usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (2.336 KM) i ostalih nepomenutih rashoda (128.335 KM) od čega je fond 01 (126.335 KM) i fond 03 (2.200 KM). Rashodi za usluge korišćenja mobilnog telefona su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 10.482 KM, zbog neevidentiranja faktura za usluge

mobilne telefonije koje su ispostavljene na Opštinu. Po istom osnovu, u finansijskim izvještajima Opštine za 2016. g. nisu iskazane ni obaveze po osnovu korišćenja roba i usluga. S obzirom da se najznačajniji dio ovih rashoda odnosi na ličnu potrošnju koja se refundira od zaposlenih u Opštinskoj upravi i odbornika Skupštine opštine, potraživanja od zaposlenih, po osnovu korišćenja mobilnih telefona i ostali neporeski prihodi su takođe potcijenjeni u istom iznosu.

Rashodi za tekuće održavanje su iskazani u iznosu od 14.726 KM, što je za 40% više u odnosu na planirano budžetom, od čega se iznos od 12.274 KM odnosi na održavanje prevoznih sredstava. Najznačajniji iznos rashoda od 5.434 KM odnosi se na troškove investicionog održavanja službenog vozila marke „Mahindra Goa DX 2,5 CRDe“. Ispostavljena faktura dobavljača „Lada auto“ d.o.o. Banja Luka je evidentirana na poziciji rashoda za tekuće održavanje, što nije u skladu sa paragrafom 17. MRS JS 17 – Nekretnine postrojenja i oprema, čime su rashodi za tekuće održavanje precijenjeni, a vrijednost postrojenja i opreme potcijenjena za iznos od 5.434 KM.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani u ukupnom iznosu od 21.197 KM, što je za 12% više u odnosu na planirano budžetom, od čega se iznos od 18.211 KM odnosi na rashode po osnovu utroška nafte i naftnih derivata.

Rashodi za stručne usluge su iskazani u ukupnom iznosu od 10.281 KM, što je za 10% više u odnosu na planirano budžetom.

Ostali nepomenuti rashodi su iskazani u iznosu od 128.535 KM, od čega je iznos od 126.335 KM iskazan na fondu 01 što je za 3% niže u odnosu na planirano budžetom i 2.200 KM na fondu 03. Odnose se na rashode za: bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (17.059 KM), bruto naknade skupštinskim poslanicima i odbornicima (59.212 KM), ostale bruto naknade za rad van radnog odnosa (27.711 KM), reprezentaciju i organizaciju prijema (5.613 KM), takse i naknade za registraciju vozila (4.473 KM) i ostale nepomenute rashode (1.187 KM).

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se iskažu rashodi i obaveze za usluge korišćenja mobilnog telefona, kao i potraživanja od zaposlenih u Opštinskoj upravi i odbornika Skupštine opštine, odnosno ostali neporeski prihodi.

Grantovi su iskazani u iznosu od 70.439 KM, što je za 20% niže u odnosu na planirano budžetom i predstavljaju tekuće grantove. Najznačajniji iznos tekućeg granta od 56.750 KM (81%) odnosi se na grant doznačen JZU Domu zdravlja „Dr Dušan Marčeta“ Istočni Drvar i Opštinskoj organizaciji Crvenog krsta Istočni Drvar u iznosu od 8.580 KM (12%), u skladu sa Odlukom Skupštine opštine o usvajanju budžeta Opštine, kao i Odlukom o izvršenju budžeta opštine za 2016. g. od 25.12.2015. g.

Grantovi dodijeljeni Opštinskoj organizaciji Crvenog krsta i JZU Domu zdravlja „Dr Dušan Marčeta“ Istočni Drvar predstavljaju 93% dodijeljenih sredstava granta i planirani su Budžetom Opštine. S obzirom da ove organizacije dostavljaju Skupštini opštine izvještaje o radu/poslovanju na usvajanje, Opština ima obezbijedenu povratnu informaciju/izvještaj o utrošku primljenih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama za korisnike prihoda budžeta opštine, kao i u skladu sa članom 8. stav (2) Metodologije upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima budžeta Republike Srpske, po kojem korisnik sredstava granta podnosi izvještaj o utrošku granta davaocu sredstava.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova su iskazane u iznosu od 15.160 KM, što je za 1% više u odnosu na planirano budžetom. Odnose se na doznake: šticećenicima ustanova socijalne zaštite (5.058 KM),

učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture (4.900 KM), penzionerima i nezaposlenim licima (3.452 KM) i ostale tekuće pomoći građanima (1.000 KM).

Kao i u slučaju grantova u zemlji, kod evidentiranja određenih novčanih davanja (doznaka) prisutne su neadekvatne klasifikacije i iste je potrebno uskladiti sa članovima 95. i 96. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16).

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u ukupnom iznosu od 223.919 KM, što je za 6% niže u odnosu na planirano budžetom, i odnose se na izdatke za: izgradnju i pribavljanje stambenih objekata i jedinica za zaposlene (49.800 KM), izgradnju i pribavljanje plinovoda, vodovoda, kanalizacija (169.924 KM), izgradnju i pribavljanje objekata obrazovnih i naučnih institucija (1.053 KM), nematerijalnu proizvedenu imovinu (1.638 KM) i zalihe auto-guma (1.441 KM).

Najznačajniji izdaci se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje stambenih objekata i jedinica za zaposlene, u iznosu od 49.800 KM odnose se na izdatke za izgradnju zgrade Opštine i isti su pogrešno klasifikovani (obrazloženo pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja). Izdaci u iznosu od 169.924 KM odnose se na izdatke po osnovu ulaganja u izgradnju vodovoda Sretica – Potoci (obrazloženo pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja).

6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)

Nepokriveni deficit tekućeg perioda iskazan je u iznosu od 86.583 KM, jer su u obrascu PIB iskazani budžetski prihodi i primici u iznosu od 680.305 KM i budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 766.888 KM. Po nalazu revizije nepokriveni deficit tekućeg perioda je precijenjen za najmanje 5.439 KM (Obrazloženo pod tačkom 6.1.2. izvještaja).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha iskazani u ukupnom iznosu od 1.174.588 KM, a čine ih: poreski i neporeski prihodi, prihodi obračunskog karaktera i transferi između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti. Obrazloženja poreskih, neporeskih prihoda i transfera navedena su pod tačkom 6.1.1. izvještaja.

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 492.083 KM i u ukupnom iznosu ih čine ostali prihodi obračunskog karaktera koji su iskazani na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01-31.12.2016. g. koji je dostavljen od strane Poreske uprave Republike Srpske na osnovu odredbi člana 13. stav (4) Pravilnika o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 47/12) i Uputstva o primjeni MRS JS 23 – Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 116/13).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u ukupnom iznosu od 875.093 KM, a čine ih tekući rashodi i rashodi obračunskog karaktera. Obrazloženja tekućih rashoda navedena su u tački 6.1.2. izvještaja.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 329.923 KM, a čine ih: rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (255.122 KM), rashodi po osnovu amortizacije (73.360 KM) i nabavna vrijednost realizovanih zaliha auto guma (1.441 KM). Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su na osnovu Izvještaja iz

jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01-31.12.2016. g. koji je dostavljen od strane Poreske uprave Republike Srpske.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2016. g. po osnovu razlike između prihoda i rashoda Opština je iskazala pozitivan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 299.495 KM. Po nalazu revizije finansijski rezultat tekuće godine je potcijenjen za najmanje 24.042 KM (Objasnjeno u tačkama 6.1.1; 6.1.2; 6.3.1.1. i 6.3.1.2. izvještaja).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Ukupna aktiva Opštine (tekuća i stalna imovina) je na dan 31.12.2016. g. iskazana u iznosu od 5.130.743 KM bruto vrijednosti, 731.333 KM ispravke vrijednosti i 4.399.410 KM neto vrijednosti. Po nalazu revizije zbog izvršenih korekcija vrijednost aktive iznosi najmanje 4.402.068 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina je iskazana u iznosu 1.614.936 KM bruto vrijednosti, 375.261 KM ispravke vrijednosti i 1.239.675 KM neto vrijednosti i u ukupnom iznosu odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti su iskazani u iznosu od 553.961 KM, a čine ih sredstva na bankovnim računima (553.509 KM) i novčana sredstva u blagajni (452 KM). Stanje novčanih sredstva na bankovnim računima na dan 31.12.2016. g. potvrđeno je nezavisnim konfirmacijama od strane komercijalnih banaka.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 1.052.890 KM bruto vrijednosti, 375.261 KM ispravke vrijednosti i 677.629 KM neto vrijednosti, a najznačajnija su potraživanja za: nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (635.732 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (41.150 KM). Poreska uprava Republike Srpske je u skladu sa članom 13. stav (4) Pravilnika o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj iz pomoćne knjige poreskih evidencija, kreirala i dostavila Opštini Izvještaj iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01-31.12.2016. g. Na osnovu primljenog izvještaja Opština je izvršila unos i evidentiranja podataka o promjenama u stanju poreskih potraživanja u Glavnu knjigu, u cilju sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2016. g. Na osnovu izvještaja evidentirana su sporna potraživanja u ukupnom iznosu od 375.621 KM, od čega se iznos od 109.824 KM odnosi na sporna potraživanja za nenaplaćene doprinose, a iznos od 265.437 KM na sporna potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode.

Potraživanja po osnovu korišćenja mobilnih telefona su iskazana u iznosu od 248 KM, a odnose se na potraživanja od zaposlenih u Opštinskoj upravi i odbornika Skupštine opštine. Ova potraživanja su potcijenjena u najmanjem iznosu od 10.482 KM (objasnjeno pod tačkom 6.1.2. izvještaja).

Ostala kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 41.150 KM, od čega se iznos od 40.765 KM odnosi na ukalkulisana potraživanja po osnovu transfera od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske po osnovu Odluka o isplati akontacije finansijskih sredstava nerazvijenim i izrazito nerazvijenim jedinicama lokalne samouprave, a iznos 8.085 KM se odnosi na uplate avansa po početnom stanju, za koje se u toku revizije nismo mogli uvjeriti u osnov uplate. Za potraživanja po osnovu datog avansa je potrebno izvršiti analizu, i nakon utvrđivanja osnova za evidentiranje donijeti odgovarajuću odluku.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se utvrdi osnov za evidentiranje ostalih kratkoročnih potraživanja koja se odnose na dati avans.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina je iskazana u ukupnom iznosu od 3.515.807 KM bruto vrijednosti, 356.072 KM ispravke vrijednosti i 3.159.735 KM neto vrijednosti, i u najvećem iznosu od 3.184.543 KM odnose se na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna potraživanja su iskazana u negativnom iznosu od 24.808 KM. Odnose se na potraživanja za ostale poreze za koje je produžen rok plaćanja, i iskazana su na osnovu podataka iz Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period 01.01-31.12.2016. godine. S obzirom da su potraživanja iskazana u negativnom iznosu, a evidentirana su po osnovu podataka o naplaćenim odgođenim poreskim potraživanjima, trebalo je izvršiti korekciju ovih potraživanja na konto razgraničenja po osnovu poreza, doprinosa i neporeskih prihoda za koja je produžen rok plaćanja na dan 31.12.2016. g, radi realnog iskazivanja stavke prema podacima iz Izvještaja.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je iskazana u iznosu od 3.540.615 KM bruto vrijednosti, 356.072 KM ispravke vrijednosti i 3.184.543 KM neto vrijednosti, a čine je: proizvedena stalna imovina (2.149.373 KM), neproizvedena stalna imovina (978.523 KM) i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi (56.567 KM).

Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima izvršeno je po osnovu novih ulaganja i procjene vrijednosti imovine (neproizvedene stalne imovine - zemljišta), dok je smanjenje vrijednosti izvršeno po osnovu obračunatih troškova amortizacije.

U toku 2016. g. izvršeno je evidentiranje ulaganja na izgradnji vodovoda Srnetica – Potoci u ukupnom iznosu nabavne vrijednosti od 169.924 KM, na osnovu Ugovora o izgradnji vodovoda koji je zaključen dana 20.12.2007. g. sa preduzećem „Hidromont“ d.o.o. Istočna Ilidža, čiji je predmet izvođenje radova na izgradnji vodovoda Srnetica – Potoci u ukupnoj dužini od 10.900 m, dok ugovorena vrijednost radova iznosi 270.125 KM. Sufinansiranje ovog projekta izvršeno je od strane Šumskog gazdinstva „Oštrelj“ iz Drinića, što je regulisano posebnim Ugovorom sa izvođačem radova. Zbog izvršenih naknadnih radova i radova koji su zahtijevali dodatno angažovanje izvođača radova (struktura tla), izvođač radova je, radi naplate navedenih radova, pokrenuo sudski spor dana 11.09.2015. g, koji je riješen u njegovu korist. Dana 18.01.2016. g. na osnovu naloga prinudne naplate izvršena je blokada sredstava, odnosno blokada računa Opštine Istočni Drvar sa koga je po osnovu navedene presude naplaćen iznos od 169.924 KM u korist tužioca preduzeća „Hidromont“ d.o.o. I. Ilidža. Opština Istočni Drvar je uložila žalbu na presudu. Tužilac, kao i tuženi su kod Vrhovnog suda Republike Srpske tražili reviziju presude, a navedeni sud je dana 29.11.2016. g. donio presudu kojom se revizija tužioca odbija, a revizija tužene prihvata i vrši se preinačavanje presude Višeg privrednog suda u Banja Luci. Kako je tužilac naplatio iznos od 169.924 KM isti je imao obavezu da navedeni iznos vrati Opštini Istočni Drvar. Preduzeće „Hidromont“ d.o.o. Istočna Ilidža je sa Opštinom potpisalo Sporazum o vraćanju sredstava. Dana 11.04.2017. g. izvršen je povrat iznosa od 100.000 KM, a preostali dio od 69.924 KM će u skladu sa potpisanim sporazumom biti vraćen najkasnije u roku od šest mjeseci po potpisivanju sporazuma.

U okviru postrojenja i opreme iskazana je vrijednost dijela pokretne vojne imovine koja je Odlukom Vlade Republike Srpske iz 2011. g. prenesena na Opštinu (motorna vozila i radne mašine – 20 stavki) ukupne nabavne vrijednosti od 93.043 KM, ispravke vrijednosti 52.232 KM (tekuća amortizacija u 2016. g. iskazana u iznosu od 18.608 KM i kumulirana amortizacija u prethodnom periodu u iznosu od 33.624 KM). Navedena

vrijednost prenesene pokretne vojne imovine iskazana je i na bilansnoj poziciji dugoročno razgraničenih prihoda u iznosu od 93.043 KM, s tim da ova bilansna pozicija u prethodnom periodu nije korigovana za iznos obračunate amortizacije koji se na sistemskoj osnovi uporedo sa priznavanjem obračunskih rashoda evidentira u korist konta prihoda obračunskog karaktera u ukupnom iznosu od 52.232 KM, u skladu sa članom 90. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 127/11). Shodno navedenom dugoročno razgraničeni prihodi su precijenjeni za iznos 52.232 KM, dok su potcijenjene bilansne pozicije finansijskog rezultata ranijih godina za iznos od 33.624 KM i prihoda obračunskog karaktera za iznos od 18.608 KM.

Zaključkom Vlade Republike Srpske od 19.03.2015. g. zadužene su jedinice lokalne samouprave da izvrše sve zaključke Vlade Republike Srpske, vezano za vojnu opremu, a posebno one koje do datuma zaključka nisu izvršili procjenu i knjiženje vojne opreme koja im je dodijeljena. Dio preuzete pokretne vojne imovine od strane Opštine je bio predmet procjene i evidentiranja u poslovnim evidencijama Opštine u ukupnom iznosu od 93.043 KM (20 stavki). Po osnovu navedenog zaključka Vlade Republike Srpske dodijeljena pokretna vojna imovina je predmet provjere od strane Okružnog javnog tužilaštva u Banja Luci, i po tom osnovu još nije donesena odluka o daljem postupanju. U prethodnom revizorskom izvještaju (RV049-13) date su tri preporuke koje se odnose na vojnu imovinu (preporuka 9, 10 i 11), od kojih su preporuke broj 9 i 11 djelimično provedene (izvršena je procjena i evidentiranje dijela vojne imovine i pokrenut je postupak kod nadležnih institucija vezano za eventualno utvrđivanje odgovornosti vezano za preuzimanje vojne imovine). U periodu od 18.01.2012. g. do 19.06.2017. g. potpisana su tri ugovora, donesene četiri odluke načelnika opštine i donesen jedan zaključak Skupštine opštine, čiji je predmet poslovna saradnja, odnosno ustupanje na privremeno korišćenje pokretne vojne imovine pravnim i fizičkim licima. Identifikovana pokretna vojna imovina koja je ustupljena na korišćenje nije bila predmet popisa na dan 31.12.2016. g, dio iste nije priznat u evidencijama Opštine, odnosno za ustupanje iste nisu potpisani zapisnici o primopredaji sa fizičkim licima.

Odlukom Skupštine opštine od 13.07.2015. g. imenovana je Komisija iz reda odbornika Skupštine opštine o utvrđivanju stvarnog stanja vojne imovine koja je dodijeljena Opštini, koja je trebalo da sa već formiranom komisijom od strane načelnika Opštine da utvrdi stvarno stanje vojne imovine. Sa komisijom je angažovan i vještak mašinske struke koji je 03.12.2015. g. o utvrđenom stanju preuzete vojne imovine sačinio Nalaz i mišljenje, koji je usvojila Skupština opštine, Zaključkom od 17.12.2015. g.

Vrijednost neproizvedene stalne imovine u 2016. g. povećana je za iznos od 851.187 KM (vrijednost zemljišta na osnovu procjene za iznos od 849.549 KM i 1.638 KM po osnovu izmjene dijela Regulacionog plana za naseljeno mjesto Potoci). U početnom stanju gradskog građevinskog zemljišta evidentiran je iznos od 86.097 KM, od čega se iznos od 16.084 KM odnosi na regulacione planove (10.000 KM regulacioni plan Smetica i 6.084 KM regulacioni plan Potoci), a iznos od 13.258 KM se odnosi na stručne usluge koje su izvršene od strane angažovanih lica i koje su trebale biti priznate kao trošak perioda kada su i izvršene (usluge postavljanja međa i obilježavanja građevinskih parcela 6.822 KM i cijepanje parcela 6.436 KM) i izrada prostornog plana opštine u iznosu od 56.755 KM. Zbog pogrešne primjene računovodstvenih politika vrijednost neproizvedene stalne imovine (zemljišta) je precijenjena za iznos od 86.097 KM, a potcijenjena je vrijednost ostale nematerijalne proizvedene imovine u iznosu od 72.839 KM i finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 13.258 KM.

Stalna imovina je u toku 2016. g. amortizovana u iznosu od 73.360 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je iskazana u iznosu od 56.567 KM.

U toku 2016. g. vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi povećana je za iznos od 50.853 KM. Navedeno ulaganje odnosi se na realizaciju gradnje poslovnog objekta – zgrade opštine u iznosu od 49.800 KM (prva privremena situacija ispostavljena od strane izvođača radova), koje je pogrešno klasifikovano na bilansnu poziciju Stambeni objekti i prostori u pripremi, umjesto Poslovni objekti i prostori u pripremi. Ugovor o izvođenju radova na izgradnji zgrade opštine u naseljenom mjestu Potoci, Opština Istočni Drvar potpisan je dana 03.10.2016. g. sa preduzećem „CO.VA-MA“ d.o.o. Drvar, nakon provedenog Otvorenog postupka javne nabavke ugovorene vrijednosti 288.885 KM bez PDV-a. Rok za izvođenje radova je 150 dana od dana uvođenja izvođača u posao, računajući od dana potpisivanja ugovora. U skladu sa članom tri navedenog ugovora izvođač radova je u obavezi da ugovornom organu dostavi bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla u visini od 10% vrijednosti ugovora. Izvođač radova je dostavio 31.10.2016. g. bankarsku garanciju izdatu dana 18.10.2016. g. od strane UniCredit Bank Banja Luka na iznos od 28.888 KM sa rokom isteka 17.03.2017. g. Bankarska garancija nije evidentirana u vanbilansnoj evidenciji Opštine i nije bila predmet popisa na dan 31.12.2016. g. Aktivnosti na realizaciji ovog ugovora nastavljene su u toku 2017. g.

Na dan 31.12.2016. g. nije izvršeno usaglašavanje pomoćne evidencije stalnih sredstava sa evidencijom Glavne knjige Opštine, što nije u skladu sa članom 27. stav (3) Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 28/13 i 103/15). Po nalazu revizije utvrđene su razlike u vrijednostima stalnih sredstava, i to: nabavne vrijednosti (32.457 KM), ispravke vrijednosti (34.569 KM) i neto vrijednosti u negativnom iznosu od 2.112 KM, koje su veće u Glavnoj knjizi u odnosu na pomoćnu evidenciju. U prethodnom revizorskom izvještaju za 2012. g. (RV049-13) data je preporuka broj osam koja se odnosi na analizu razlika između Glavne knjige i Bilansa stanja kao i da se obezbijedi relevantna dokumentacija za prezentovanje finansijskih informacija, što nije urađeno, tako da navedena preporuka nije provedena.

U Opštini nije instalirana odgovarajuća aplikacija za vođenje stalnih sredstava, što onemogućava adekvatno izvještavanje i praćenje promjena analitički po pojedinačnom sredstvu (karton pojedinačnog sredstva, evidencija sredstava po kontima, listanje popisnih lista iz aplikacije za fizički popis). Kod evidentiranja stalnih sredstava utvrđene su nepravilne klasifikacije u okviru određenih grupa sredstava.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **izvrši usaglašavanje pomoćne evidencije nefinansijske imovine u stalnim sredstvima sa Glavnom knjigom opštine, da se obezbijedi adekvatna pomoćna evidencija stalne imovine i da se evidentiranje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa adekvatnim ekonomskim klasifikacijama;**
- **ustupljena pokretna vojna imovina pravnim i fizičkim licima popiše, da se potpišu zapisnici o primopredaji iste i da se izvrši procjena i evidentiranje ustupljene pokretne vojne imovine koja nije priznata u poslovnim knjigama Opštine.**

6.3.2. Pasiva

Ukupna pasiva Opštine (obaveze i vlastiti izvori) je na dan 31.12.2016. g. iskazana u iznosu od 4.399.410 KM. Po nalazu revizije zbog izvršenih korekcija vrijednost pasive iznosi najmanje 4.402.068 KM.

6.3.2.1. Obaveze

Obaveze su iskazane u ukupnom iznosu od 108.003 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze (14.960 KM) i dugoročne obaveze (93.043 KM).

Kratkoročne obaveze se odnose na obaveze iz poslovanja za nabavku roba i usluga u zemlji (12.262 KM) i obaveze prema fizičkim licima u zemlji (2.582 KM). Obaveze po osnovu korišćenja roba i usluga su na dan 31.12.2016. g. potcijenjene u najmanjem iznosu od 10.482 KM (obrazloženo pod tačkom 6.1.2. izvještaja).

Opština Istočni Drvar je na dan 31.12.2016. g. iskazala kratkoročne obaveze u iznosu od 14.960 KM, koje su do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja izmirene u iznosu od 5.271 KM.

6.3.2.2. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori su iskazani u ukupnom iznosu od 4.291.407 KM. Izvore čine: trajni izvori sredstava u iznosu od 849.629 KM i finansijski rezultat u iznosu od 3.441.778 KM (finansijski rezultat ranijih godina 3.142.283 KM i finansijski rezultat tekuće godine 299.495 KM). Zbog korekcija na pozicijama finansijskog rezultata vlastiti izvori po nalazu revizije iznose najmanje 4.335.815 KM.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Na dan bilansa 31.12.2016. g. vrijednost vanbilansne aktive/pasive Opštine je iskazana u iznosu od 0 KM.

U skladu sa potpisanim ugovorom o izvođenju radova na izgradnji zgrade Opštine od 03.10.2016. g, izvođač radova preduzeće „CO.VA-MA“ d.o.o. Drvar je u skladu sa članom tri ugovora, ugovornom organu dostavio dana 31.10.2016. g. bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla u visini od 10% vrijednosti ugovora. Bankarska garancija je izdata od strane UniCredit Bank a.d. Banja Luka na iznos od 28.888 KM sa rokom isteka 17.03.2017. g.

Ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji krova i vanjske stolarije na stambenoj zgradi u ulici Potoci 19 u Istočnom Drvaru je potpisan dana 21.12.2016. g. sa izvođačem radova preduzećem Zidart d.o.o. Mrkonjić Grad. Izvođač radova je u skladu sa članom tri navedenog ugovora, ugovornom organu dostavio dana 23.12.2016. g. bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla u visini od 10% vrijednosti ugovora. Bankarska garancija je izdata od strane Addiko Bank a.d. Banja Luka na iznos od 3.418 KM sa rokom isteka 27.02.2017. g.

Primljene garancije nisu evidentirane u vanbilansnu evidenciju Opštine i iste nisu bile predmet popisa na dan 31.12.2016. g, što nije u skladu sa članom 86. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike budžeta Republike, opština, gradova i fondova, odnosno sa članom 83. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj, kao i sa članom 4. stav (1) tačka 2) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, čime je vanbilansna aktiva/pasiva potcijenjena za iznos od 32.306 KM.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se evidentiranje promjena na finansijskom rezultatu ranijih godina i finansijskom rezultatu tekuće godine uskladi sa članom 88, a evidentiranje poslovnih događaja u vanbilansnoj evidenciji uskladi sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 666.330 KM i odlivi gotovine za isplatu obaveza iz redovnih aktivnosti u iznosu od 552.481 KM, čime je iskazan pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 113.849 KM.

Opština je iskazala negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti u iznosu od 223.919 KM, dok kod aktivnosti finansiranja nisu iskazani novčani tokovi.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazani su u iznosu od 664.031 KM, a pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti i negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti, daju stanje novčanih sredstava na kraju perioda u iznosu od 553.961 KM.

Bilans novčanih tokovima je sačinjen u skladu sa zahtjevima MRS JS 2 -Izvještaji o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Opština nije izvršila procjenu nastavka i stalnosti poslovanja i nije u Napomenama uz Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za period 01.01-31.12.2016. g. dala obrazloženja vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15(c) i 38.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se u Napomenama uz Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj daju obrazloženja vezano za stalnost poslovanja, u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Protiv Opštine su u toku 2016. g. vođena dva sudska postupka, od kojih je jedan Odlukom Vrhovnog suda Republike Srpske od 29.11.2016. g. presuđen u korist Opštine (obrazloženo pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja), dok je kod drugog tužbenog zahtjeva koji se odnosi na radni spor sudski postupak nastavljen i u toku 2017. g. Po ovom sporu je dana 11.05.2017. g. donesena prvostepena presuda u korist tužioca, na koju je Opština 29.05.2017. g. uložila žalbu. Navedene informacije nisu objelodanjene u Napomenama uz finansijske izvještaje Opštine za period 01.01-31.12.2016. g.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj Opštine za 2016. g. sačinjena su i dostavljena obrazloženja, koja dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, niti člana 57. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 16/11 i 126/11). I pored navedenog, obrazloženja ne upućuju na povezane informacije prezentovane u Bilansu stanja, Bilansu uspjeha, Izvještaju o promjenama neto imovine, Bilansu novčanih tokova, Periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta, Periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta po računovodstvenim fondovima i Izvještaju o broju i

strukturi zaposlenih, te neophodne opšte podatke o Opštini, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama.

Preporučujemo načelniku Opštine da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Rade Kukić s.r.

Ljiljana Topić s.r.

Duška Popović s.r.